

Til

Efterskoleforeningen

Fra

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)

Karakteristik af unge med flygtninge-, indvandrer- og efterkommerbaggrund på efterskoler**Indledning**

I dette notat gives en karakteristik af de efterskoleelever med flygtninge-, indvandrer- og efterkommerbaggrund fra ikke-vestlige lande som i skoleåret 2009/10 påbegyndte et efterskoleophold. I notatet benævnes denne gruppe som 'efterskolegruppen'. Karakteristikken er et tillæg til rapporten "Evaluering af projektet Efterskolen – en indgang til danske samfund", som blev offentliggjort i 2010. Karakteristikken gives på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik. Gruppen udgør 333 efterskoleelever som går i 8. til 10. klassetrin på efterskolerne. I dette notat karakteriseres gruppen ud fra følgende karakteristika:

- Køn
- Indvandrer- eller efterkommerstatus
- Oprindelsesland
- Oprindelig bopælskommune (opdelt efter urbaniseringsgrad og region)
- Moders højeste fuldførte uddannelsesniveau.

De tre første variable er opgjort den 1. januar 2010. Moders højeste fuldførte uddannelsesniveau er opgjort i november 2010, mens variable der beskriver bopælskommune inden efterskoleophold, er opgjort den 1. januar 2009.

De flygtninge, indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande som karakteriseres i dette notat, sammenholdes med karakteristika for samme elevgruppe der afslutter 9. klasse på enten folkeskole eller privatskole i skoleåret 2008/2009, og som ikke året efter påbegynder et efterskoleophold. Gruppen kaldes efterfølgende for "sammenligningsgruppen" og udgøres af 4.302 personer.

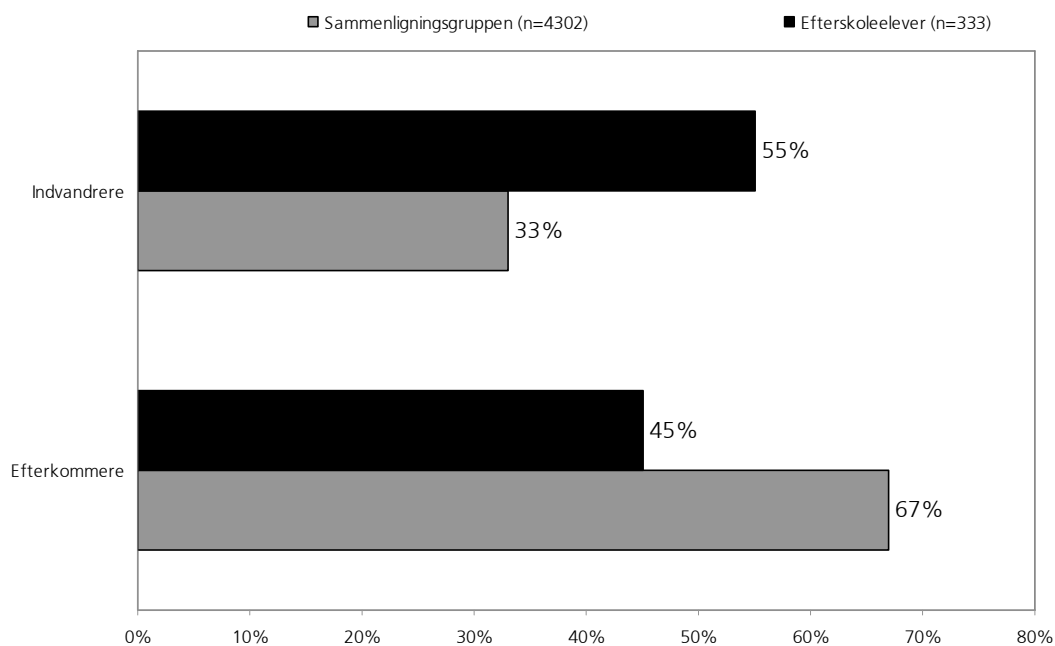
Ved at sammenholde karakteristikken af efterskolegruppen med sammenligningsgruppen er det muligt at vurdere om en bestemt gruppe af unge med ikke-vestlig baggrund er under- eller overrepræsenteret på efterskoler. Hvis fx andelen af drenge i efterskolegruppen er langt større end andelen af drenge i sammenligningsgruppen, er drenge med ikke-vestlig baggrund overrepræsenteret på efterskoler.

Alle forskelle der beskrives i notatet, er statistisk signifikante ved et konfidensniveau på 95 %. Det betyder at der ikke er tale om tilfældige udsving.

Andelen af indvandrere og efterkommere på efterskoler

Figur 1 viser fordelingen af indvandrere og efterkommere på efterskoler set i forhold til sammenligningsgruppen. Af figuren ses det at der blandt efterskoleeleverne er 55 % indvandrere, mens 45 % er efterkommere. I sammenligningsgruppen er andelen af indvandrere markant lavere, her er andelen 33 %. På efterskolerne er der herved en klar overrepræsentation af indvandrere og en underrepræsentation af efterkommere.

Figur 1
Ikke-vestlige efterskoleelever fordelt på efterkommer- og indvandrerbaggrund sammenholdt med sammenligningsgruppen

Side
2/7

Side
2/7

Kilde: Registerundersøgelse, data fra Danmarks Statistik

Note: Undersøgelsen anvender Danmarks statistiks definitioner på indvandrere og efterkommere. *Indvandrere: er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Efterkommere: er født i Danmark. Ingen af forældrene er både dansk statsborger og født i Danmark.*

Oprindelsesland

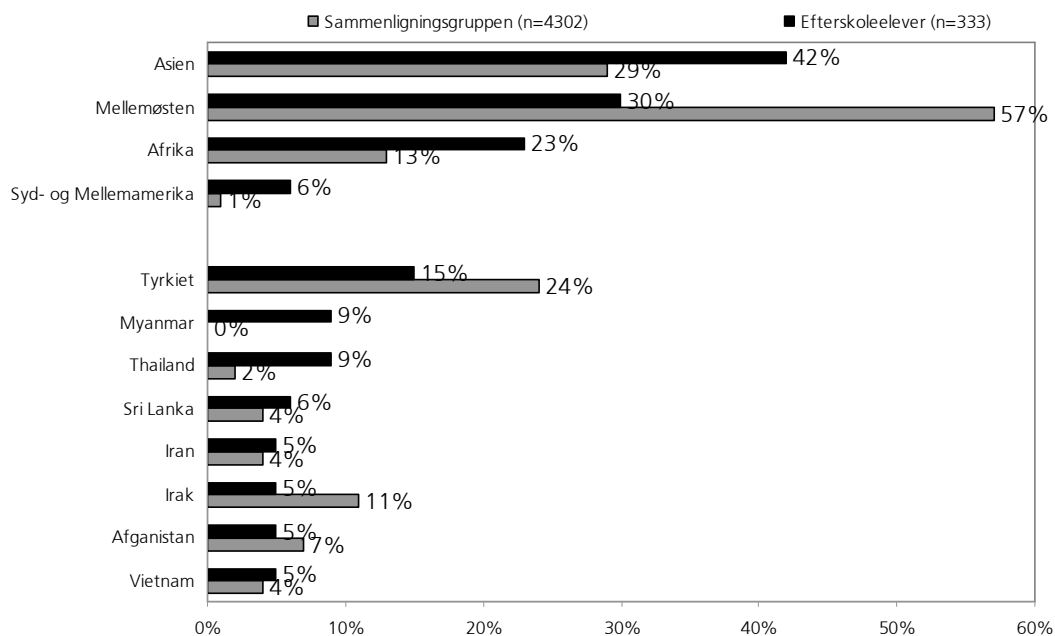
Figur 2 viser hvilket oprindelsesområde efterskoleeleverne stammer fra, sammenholdt med sammenligningsgruppen. Landeområderne er inddelt i fire kategorier: Afrika, Asien, Syd- og Mellemamerika og Mellemøsten. Hvis der kommer flere end 15 efterskoleelever fra et specifikt land, fremgår disse lande også af figuren.

De fleste efterskoleelever med ikke-vestlig baggrund kommer fra asiatiske lande (42 %). Der er 30 % der kommer fra mellemøsten, 23 % fra Afrika og kun 6 % fra Syd- og Mellemamerika. Af figur 2 ses også at elever fra Asien og Afrika er klart overrepræsenteret på efterskolerne, mens elever fra Mellemøsten er klart underrepræsenteret på efterskolerne. Der er altså flere unge med ikke-vestlig baggrund fra Asien og Afrika som påbegynder et efterskoleophold, sammenlignet med unge med en mellemøstlig baggrund.

Tyrkiet er det land flest efterskoleelever oprindeligt kommer fra. 15 % af alle efterskoleelever med ikke-vestlig baggrund kommer fra Tyrkiet. Det ses dog også at tyrkiske elever er

underrepræsenteret på efterskoler, idet 24 % i sammenligningsgruppen stammer fra Tyrkiet.

Figur 2
Ikke-vestlige efterskoleelevers oprindelsesland/landeområde sammenholdt med sammenligningsgruppen.

Side

3/7

Side

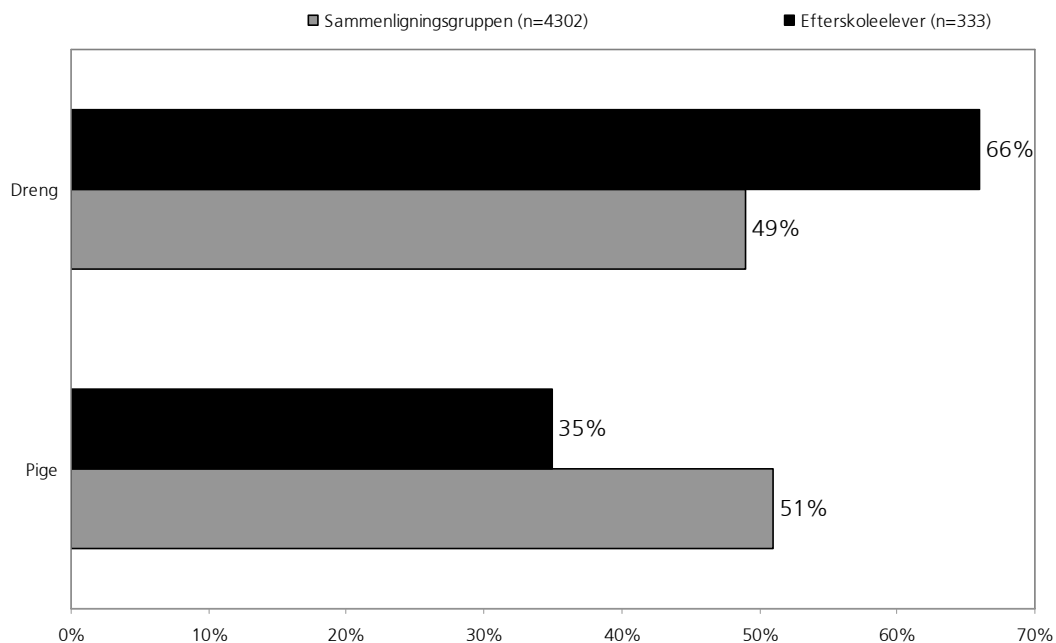
3/7

Kilde: Registerundersøgelse, data fra Danmarks Statistik

Køn

Figur 3 viser kønsfordelingen blandt efterskolegruppen set i forhold til kønsfordelingen i sammenligningsgruppen. Andelen af piger på efterskolen er væsentlig mindre end andelen af piger i sammenligningsgruppen. 35 % af eleverne i efterskolegruppen er piger mens piger udgør 51 % i sammenligningsgruppen. Piger med indvandrer-, flygtninge- og efterkommerbaggrund fra ikke-vestlige lande er herved klart underrepræsenteret på efterskolerne.

Figur 3
Kønsfordeling blandt ikke-vestlige efterskoleelever sammenholdt med sammenligningsgruppen

Side
4/7

Side
4/7

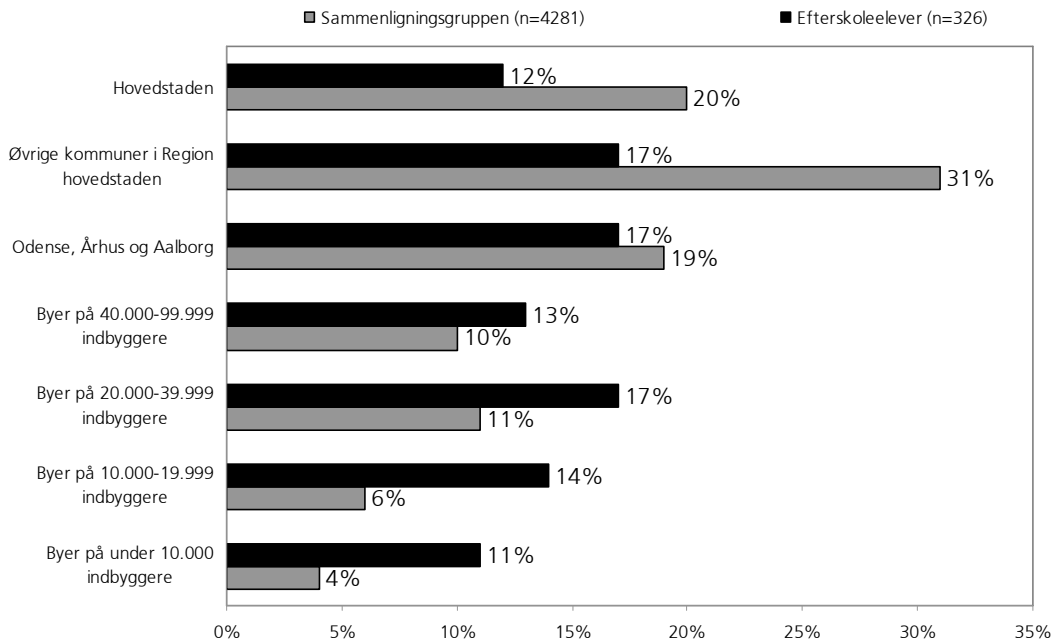
Kilde: Registerundersøgelse, data fra Danmarks Statistik

Geografiske forskelle

Figur 4 viser hvor efterskoleeleverne boede inden de påbegyndte et efterskoleophold, sammenholdt med hvor unge fra sammenligningsgruppen bor. Det ses af figur 4 at unge fra hovedstaden og øvrige kommuner i Region Hovedstaden er klart underrepræsenteret på efterskoler. Det er således kun 12 % af efterskoleeleverne der kommer fra hovedstaden, mens den tilsvarende andel for sammenligningsgruppen er 20 %. Det er kun 17 % af efterskoleeleverne der kommer fra øvrige kommuner i Region Hovedstaden mens det tilsvarende tal for sammenligningsgruppen er 31 %. Unge fra Århus, Odense og Aalborg er underrepræsenteret med 2 procentpoint på efterskoler. Unge fra alle andre kommuner med byer der er mindre end ovennævnte, er overrepræsenteret på efterskoler.

Det betyder at der på efterskolerne er færre unge med en ikke-vestlig baggrund der kommer fra Region Hovedstaden.

Figur 4
Ikke-vestlige efterskoleelevers bopælskommune sammenholdt med sammenligningsgruppen. Bopælskommunen er kategoriseret efter størrelsen på den største by i kommunen.

Side
5/7

Side
5/7

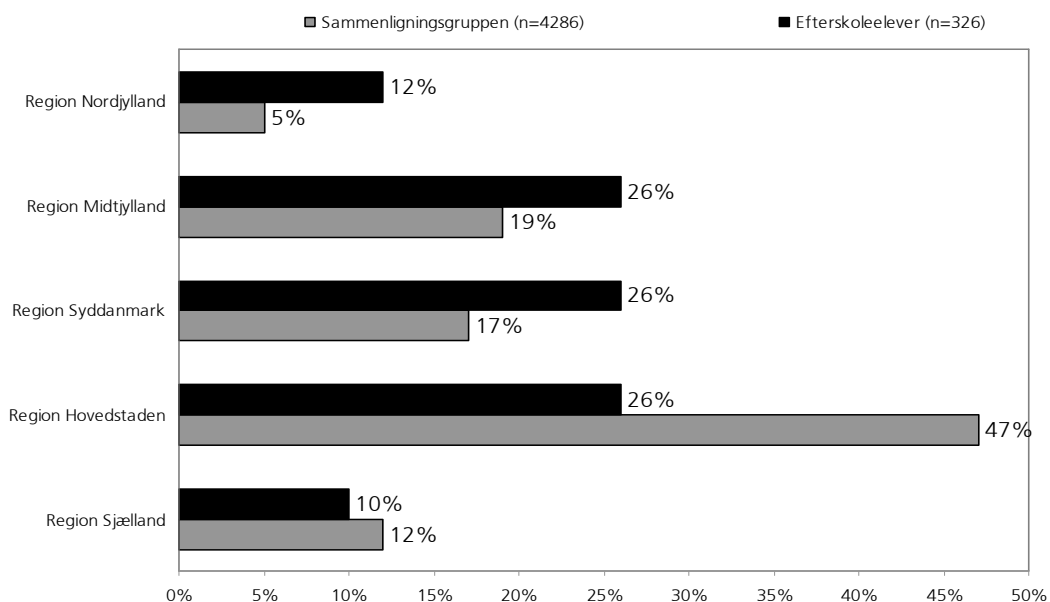
Kilde: Registerundersøgelse, data fra Danmarks Statistik

Note: Under kategorien "øvrige kommuner i Region Hovedstaden er også placeret enkelte kommuner fra Region Sjælland.

Figur 5 viser igen hvor efterskoleeleverne boede inden de påbegyndte et efterskoleophold, sammenholdt med hvor sammenligningsgruppen bor. Til forskel fra figur 4 er bopælskommunen kategoriseret efter hvilken region kommunen er placeret i. Igen ses det at unge med en ikke-vestlig baggrund der kommer fra Region Hovedstaden, er markant underrepræsenteret på efterskoler. Det er således kun 26 % af efterskoleeleverne der kommer fra Region Hovedstaden, mens det i sammenligningsgruppen er 47 %. Unge med en ikke-vestlig baggrund der kommer fra Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark, er alle overrepræsenteret på efterskoler. Overrepræsentationen for de tre regioner ligger mellem 7 og 9 procentpoint.

Igen ses det at der er færre unge med en ikke-vestlig baggrund der kommer fra Region Hovedstaden, mens der er flere unge med en ikke-vestlig baggrund fra henholdsvis Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark.

Figur 5
Ikke-vestlige efterskoleelevers bopælskommune sammenholdt med sammenligningsgruppen. Bopælskommunen er kategoriseret efter region.

Side
6/7

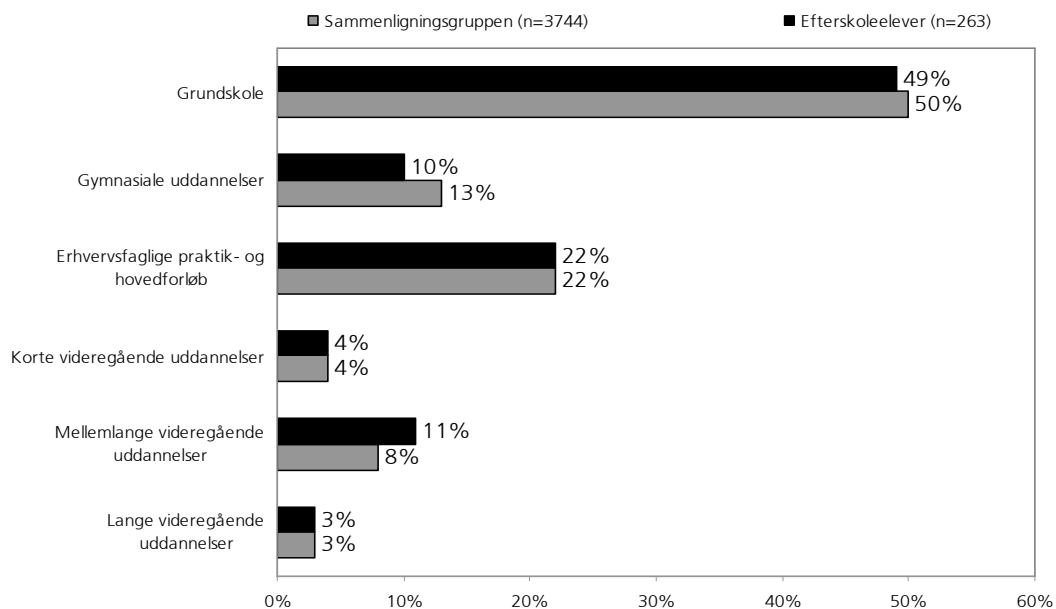
Kilde: Registerundersøgelse, data fra Danmarks Statistik

Side
6/7

Moderens uddannelse

Figur 6 viser fordelingen af moderens højeste gennemførte uddannelsesniveau for gruppen af efterskoleelever og sammenligningsgruppen. Af figuren ses at næsten halvdelen (49 %) af efterskoleeleverne med ikke-vestlig baggrund har en mor hvis højeste uddannelsesniveau er på grundskoleniveau. Af figuren ses også at der ikke er store forskelle mellem gruppen af efterskoleelever og sammenligningsgruppen i forhold til moderens uddannelsesbaggrund.

Figur 6
Moderens højeste gennemførte uddannelse, fordelt på efterskoleelever og sammenligningsgruppe.

Kilde: Registerundersøgelse, data fra Danmarks Statistik

Note: Bemærk at der er færre personer i både efterskolegruppen og sammenligningsgruppen. Det skyldes at en del indvandrere ikke har registreret hvilken uddannelse de har medbragt fra hjemlandet.

Side
7/7

Side
7/7

Opsamling

I denne publikation er der givet en karakteristik af alle indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande der i skoleåret 2009/10 påbegyndte et efterskoleophold. Karakteristikken er givet på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Karakteristikken viser at følgende grupper af unge med ikke-vestlig baggrund er underrepræsenteret på efterskoler:

- Piger
- Efterkommere af forældre med ikke-vestlig baggrund
- Unge der stammer fra Mellemøsten
- Unge der bor i Region Hovedstaden.

Omvendt viser karakteristikken at nedenstående grupper af unge med ikke-vestlig baggrund er overrepræsenteret på efterskolerne:

- Dreng
- Indvandrere
- Unge der stammer fra asiatiske eller afrikanske lande
- Unge der bor uden for de fire største byer (Hovedstaden, Århus, Odense og Aalborg)
- Unge fra Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark.

Karakteristikken viser desuden at moderens uddannelsesniveau for efterskolegruppen og sammenligningsgruppen ikke afviger nævneværdigt fra hinanden.